

Tárgy:

M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz tervezése tanulmány terv és környezetvédelmi engedély szinten

Megrendelő:

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM

1054 Budapest, Alkotmány utca 5.
Levelezési cím: 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
E-mail: info@ekm.gov.hu

PST kód:

A009.26

A térkép adatai EOVS rendszerben vannak és az EOMA alapszintre vonatkoznak.

Generáltervező:

FOMTERV

FŐMTERV Mérnöki Tervező Zrt.
Levelezési cím: 1024 Budapest, Lövőház utca 37.
Cím: 1024 Budapest, Lövőház utca 37.
Tel.: +36-1-345-9500, Telefax: +36-1-345-9550
E-mail: fomterv@fomterv.hu www.fomterv.hu

Tervszám:

11.24.014.

Projektvezető:

Hevesi Gábor

Szakági koordinátor:

Haracsi János

Közlekedéstervezési igazgató:

Takács Miklós

Elnök-vezérigazgató:

Keszthelyi Tibor

Szakasz generáltervező:

SPECIALTERV

1134 Budapest, Kassák Lajos utca 81.
www.specialterv.hu
specialterv@specialterv.hu

Tervszám:

24-101

Alvállalkozó:

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

Szakmai felelős Régész:

Sóskúti Kornél

Régész: Herendi Orsolya

Régész:

Benedek-Bene Zsuzsanna

Régész: Harkai István

Projektkód:

NR407023

Terv tárgya:

M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz tervezése

Tervezési szakasz:

**M9 gyorsforgalmi út déli lekötés
(Tomba - országhatár között)**

Tervfázis:

TANULMÁNYTERV

Szállítási ütem jele:

V01

Szakág:

RE1 - RÉGÉSZET

Szakág jele:

RE1

Megnevezés:

Előzetes Régészeti Dokumentáció 1.

Dátum:

2024.08.05.

Méretarány:

A4

Rajzszám:

T_00_RE1_01.01_V01

Fájl elnevezés:

T_00_RE1_01.01_V01.dwg

ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ
ELŐKÉSZÍTŐ MUNKARÉSZ
Adatgyűjtés és Terepbejárás alapján
(ERD-I.)

***M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új,
teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz
tervezése tanulmány terv és környezetvédelmi engedély szinten***

A

SPECIÁLTERV Építőmérnöki Korlátolt Felelősségű Társaság

megrendelésére

készítette:

A

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖZGYŰJTEMÉNYI KÖZPONT

2024

1. AZ ELŐZETES RÉGÉSZETI DOKUMENTÁCIÓ TÁRGYA, ELKÉSZÍTÉSÉNEK CÉLJA, KÉSZÍTŐI

1.1. Az ERD tárgya: M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz tervezése tanulmány terv és környezetvédelmi engedély szinten

1.2. A tervezett változtatás helyszíne: Tompa közigazgatási területén

1.3. Az ERD megrendelője: SPECIÁLTERV Építőmérnöki Korlátolt Felelősségű Társaság

1.4. Az ERD megrendelésének célja: Környezetvédelmi engedélyezési eljárás, Beruházói kockázatfelmérés

1.5. Készítette: Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ

1.6. Az ERD elkészítése során *a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény (Kötv.) és a Kormány, a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Kormány rendeletének (Korm. R.)* előírásait alkalmazzuk.

1.7. A Kötv. 23/C. § (5) bekezdésének megfelelően az ERD-t próbafeltárás alkalmazásával kell elkészíteni. Mivel az ERD megrendelésekor a próbafeltárást nem lehetett elvégezni, *az ERD* – a Korm. R. 39. § (1) bekezdése alapján – *több munkafázisban készül*. A Korm. R. 40. § (8) bekezdése szerint, amennyiben az első hatósági eljárás megindításakor a próbafeltárást akadályozó körülmény még nem hárult el, az ERD addig elkészült munkafázisait kell csatolni a kérelemhez. A feltárási projekttervvel záródó ERD, az akadályozó körülmények megszűnése után (vö.: Korm. R. 39. § (2) bekezdés) elvégzett próbafeltárás eredményei alapján készíthető el, a következő munkafázisban.

1.8. A beruházás a 345/2012. (XII. 6.) Korm. R. 1. melléklet 1.1.83. és 1.2.149. pontjai értelmében nemzetgazdaságilag kiemelt jelentőségű közlekedés infrastruktúra-beruházás.

2. RÉGÉSZETI ÉRTÉKVIZSGÁLAT, LELŐHELY-DIAGNOSZTIKAI VIZSGÁLATOK

2.1. Adattári, szakirodalmi, térképészeti adatgyűjtés

A tervezett nyomvonalváltozatok topográfiai szempontból a *Bácskai löszös síkság* kistáj DK-i részén, közigazgatásilag Bács-Kiskun vármegyében, Tompa külterületén haladnak.

A kistáj domborzati szempontból 88 és 167 m közötti tengerszint feletti magasságú, főként lösszel, löszös homokkal fedett hordalékkúp-síkságként jellemezhető. Földtani adottságait tekintve a Dunántúli-középhegységéből és a Mecsek felől érkező vízfolyások felsőpannóniai-felsőpleisztocén korú peremi hordalékkúpja. A felszín nagy részét 1,5-2,5 m vastag lösztakaró fedi, ami gyakran futóhomokba, löszös homokba megy át. A településekre a mészlepedékes csernozjom, fizikai

talajtípusként a vályog és a homokos vályog talajtípusok a jellemzőek, ugyanakkor előfordul még homokos lösz, futóhomok és szik (szolonyec, szoloncsák).¹

A közhiteles lelőhely-nyilvántartás, a múzeumi adattári, szakirodalmi, térképészeti kutatások során, a tervezett beruházás által érintett terület 250 méter széles övezetében 4 nyilvántartott régészeti lelőhelyre utaló adatot gyűjtöttünk.

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését az 1 – 3. sz. térképmelléleteken ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetők el.

2.2. Régészeti terepbejárás

Az M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz tervezése tanulmány terv és környezetvédelmi engedély szinten projekthez kapcsolódó előzetes régészeti dokumentáció készítése során terepbejárást végeztünk a beruházás 12 km hosszú nyomvonalán és a tervezett határátkelő területén, illetve 100 méteres pufferzónájukban.

A fejlesztési terület terepbejárását 2024. július 16. és július 22. között végeztük el. A tervezett beruházási terület kb. felén ideiglenes fedettség miatt (napraforgó, kukorica, gabona), kis részén tartós fedettség miatt (erdő) nem lehetett a felszíni vizsgálatokat elvégezni. A tervezett beruházás nyomvonalának többi részén a felszíni vizsgálatokat erősen korlátozott megfigyelési viszonyok között (tarló), illetve kis mértékben jó látási körülmények (tárcsázott) mellett tudtuk elvégezni.

A Tompa – Ördögárok IV. (83991) lelőhely területén ideiglenes fedettség miatt nem tudtuk a felszíni vizsgálatot elvégezni.

A Tompa – Elkerülő út (35383) és Tompa – Elkerülő út III. (35385) lelőhelyek területén és/vagy környezetükben jó és korlátozott megfigyelési viszonyok mellett tudunk felszíni leletanyagot gyűjteni. Ennek eredményeként pontosítottuk a régészeti lelőhelyek kiterjedését, és kérvényezzük a közhiteles lelőhely nyilvántartásnál a két lelőhely összevonását.

A terepbejárás során 17 eddig ismeretlen, őskori, szarmata, avar, népvándorlaskori és Árpád-kori lelőhelyet (Tompa – Szabad-föld, Tompa – Szabad-föld II., Tompa – Szabad-föld III., Tompa – Szabad-föld IV. Tompa – Szabad-föld V. Tompa – Szabad-föld VI., Tompa – Tornai-tanya, Tompa – Tornai-tanya II., Tompa – Tornai-tanya III., Tompa – Tornai-tanya IV., Tompa – Beszédes-tanya,

¹ Magyarország kistájainak katasztere I. Szerk.: Marosi S. – Somogyi S. Budapest, 1990, 95-99.

Tompa – Tompai-örökföldek II. Tompa – Tompai-örökföldek III. Tompa – Tompai-örökföldek IV., Tompai-örökföldek V., Tompa – Mezőgazdasági üzemtől D-re, Tompa – Tompai-főcsatorna) azonosítottunk.

A vizsgált területet és az azonosított régészeti lelőhelyek ismert kiterjedését az 1 – 3. sz. térképmelléleteken ábrázoltuk.

2.3. AZ ÉRTÉKVIZSGÁLAT EREDMÉNYÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

Mivel jelenleg még több nyomvonalváltozat létezik, így a régészeti értékvizsgálat során azonosított régészeti lelőhelyeket az egyes változatokat figyelembe véve soroljuk fel, azok 250 m-es környezetében.

„A3 + B1” nyomvonalváltozat

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
Tompa – Tompai-örökföldek V.	Új lelőhely	-	telep	őskor, szarmata	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tompai-főcsatorna	Új lelőhely	-	telep	szarmata	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tompai-örökföldek IV.	Új lelőhely	-	telep	őskor	pufferzónában
Tompa – Tompai-örökföldek III.	Új lelőhely	-	telep	avar kor	pufferzónában
Tompa – Mezőgazdasági üzemtől D-re	Új lelőhely	-	telep	szarmata	érintett
Tompa – Tompai-örökföldek II.	Új lelőhely	-	telep	szarmata	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Szabad-föld VI.	Új lelőhely	-	telep	szarmata, avar kor, Árpád-kor	érintett
Tompa – Szabad-föld V.	Új lelőhely	-	telep	őskor, szarmata	érintett
Tompa – Ördögárok IV., Tompa 31. lelőhely	83991	terepbejárás, adatgyűjtés	sánc	szarmata	érintett
Tompa – Szabad-föld IV.	Új lelőhely	-	telep	Árpád-kor	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Szabad-föld III.	Új lelőhely	-	telep	szarmata	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tornai-tanya IV.	Új lelőhely	-	telep	őskor, Árpád-kor	érintett
Tompa – Tornai-tanya III.	Új lelőhely	-	telep	népvándorlás kor	érintett
Tompa – Tornai-tanya II.	Új lelőhely	-	telep	Árpád-kor	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tornai-tanya	Új lelőhely	-	telep	népvándorlás kor	érintett
Tompa – Beszédes-tanya	Új lelőhely	-	telep	szarmata, Árpád-kor	pufferzónában
Tompa – Szabad-föld	Új lelőhely	-	telep	szarmata	pufferzónában

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
Tompa – Szabad-föld II.	Új leelőhely	-	telep	avar kor, Árpád-kor	érintett

„B1” nyomvonalvázlat

Név:	Nyilvántartási szám:	Információ forrása:	Lelőhely jellege:	Lelőhely kora:	Pozíciója:
Tompa – Állami gazdaság, Tompa 42. leelőhely	88597	ásatás	sír	szarmata	pufferzónában
<u>Tompa – Elkerülő út, Tompa 4. leelőhely*</u> Tompa – Elkerülő út III., Tompa 6. leelőhely	<u>35383</u> 35385	terepbejárás	telep	bronzkor, szarmata	érintett
Tompa – Tompai-örökföldek IV.	Új leelőhely	-	telep	őskor	érintett
Tompa – Tompai-örökföldek III.	Új leelőhely	-	telep	avar kor	érintett
Tompa – Mezőgazdasági üzemtől D-re	Új leelőhely	-	telep	szarmata	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tompai-örökföldek II.	Új leelőhely	-	telep	szarmata	érintett
Tompa – Szabad-föld VI.	Új leelőhely	-	telep	szarmata, avar kor, Árpád-kor	érintett
Tompa – Szabad-föld V.	Új leelőhely	-	telep	őskor, szarmata	érintett
Tompa – Ördögárok IV., Tompa 31. leelőhely	83991	terepbejárás, adatgyűjtés	sánc	szarmata	érintett
Tompa – Szabad-föld IV.	Új leelőhely	-	telep	Árpád-kor	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Szabad-föld III.	Új leelőhely	-	telep	szarmata	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tornai-tanya IV.	Új leelőhely	-	telep	őskor, Árpád-kor	érintett
Tompa – Tornai-tanya III.	Új leelőhely	-	telep	népvándorlás kor	érintett
Tompa – Tornai-tanya II.	Új leelőhely	-	telep	Árpád-kor	50 m-es pufferzónán belül
Tompa – Tornai-tanya	Új leelőhely	-	telep	népvándorlás kor	érintett
Tompa – Beszédes-tanya	Új leelőhely	-	telep	szarmata, Árpád-kor	pufferzónában
Tompa – Szabad-föld	Új leelőhely	-	telep	szarmata	pufferzónában
Tompa – Szabad-föld II.	Új leelőhely	-	telep	avar kor, Árpád-kor	érintett

Az azonosított, illetve vizsgált régészeti leelőhelyek ismert kiterjedését az 1 – 3. sz. térképmelléleteken ábrázoltuk, a térinformatikai állományok a digitális melléklet „Terinformatika” mappájában érhetőek el.

* Az elvégzett terepbejárás eredményei alapján kérvényeztük a leelőhelyek összevonását a Nyilvántartásnál. Aláhúzással jelöltük az összevont leelőhely kérvényezett nevét és nyilvántartási számát.

3. KUTATÁSI TERV

3.1. A változtatási szándékok ismertetése

A Megrendelő a rendelkezésünkre bocsátotta a Tanulmányterv általános, tartalmi és formai követelményeit taglaló dokumentumot.

Az M9 gyorsforgalmi út 54 sz. főút és 53 sz. főút közötti szakaszának része egy új 2x2 sávós gyorsforgalmi lekötés kialakítása Kisszállás térségétől Tompa felé. A tervezett beruházás eredményeként ezen 2x2 sávós gyorsforgalmi lekötés folytatása fog megépülni az előző szakasszal azonos paraméterekkel, kb. 7,0 km hosszban egy új, Tompa térségében kialakítható határátkelőhelyhez. A kapott információk alapján jelenleg két nyomvonalváltozattal számolnak (A3 és B1 j.).

A tervezett gyorsforgalmi út főbb paraméterei:

- Forgalmi sávok száma: 2 x 2 sáv,
- Forgalmi sáv szélessége: 3,5 m,
- Burkolat szélessége: 2 x 8 m,
- Padka szélessége: 1,5 m,
- Korona szélesség: 20 m.

A beruházás része az új határátkelőhely kialakítása. A határátkelőhelyen jól elkülönített módon személy- és áruforgalmi kezelőterületek, valamint személygépkocsi, autóbusz, tehergépkocsi és veszélyes árut szállító járművek részére kialakított parkolóhelyek létesülnek. A területen a határátkelőhely funkciójához igazodó irodákat, szolgálati helyiségeket, szociális helyiségeket, rendőrségi épületet, vizsgáló épületeket és csarnokokat, raktárakat, utasforgalmi tereket, illemhelyeket, valamint a hatósági eljárás alá vont személyek elhelyezésére szolgáló épületrészeket alakítanak ki.

Egyéb műszaki paraméterek e tervezési szakaszban még nem ismertek.

3.2. Örökségvédelmi hatáselemzés és az ERD II. fázisában javasolt lelőhely-diagnosztikai vizsgálatok meghatározása

A tervezett gyorsforgalmi út „A3”+„B1” nyomvonalváltozatát teljesen új nyomvonalon, a „B1” nyomvonalváltozatot nagyjából új nyomvonalon, rövidebb szakaszon meglévő nyomvonal felhasználásával tervezik megépíteni. Az új nyomvonalszakaszok mezőgazdasági művelés alatt álló területeken haladnak keresztül.

A teljes vizsgálati területen 20 régészeti lelőhelyet azonosítottunk, melyekből 12 lelőhelyet érintenek közvetlenül a nyomvonalak, illetve további 5 lelőhely található a tervezés 50 m-es övezetén belül.

A régészeti lelőhelyek a Kötv. alapján általános védelem alatt állnak. A Kötv. 19. § (2) szerint a régészeti örökség elemei eredeti helyzetükből csak régészeti feltárás keretében mozdíthatók el.

A beruházás tervezése során feltétlenül figyelembe kell venni a szükséges régészeti feltárások idő- és költségigényét.

A régészeti értékvizsgálat során, a tervezett beruházás földmunkái által érintett területen nem azonosítottunk olyan helyben megtartandó örökségi elemeket, amelyeket a Korm. R. 21. § (3) bekezdés alapján a földmunkával el kell kerülni.

Mivel a tervezés jelenlegi fázisában még nem ismertek a műszaki paraméterek, valamint a földmunkák pontos szélessége és mélysége, így a további örökségvédelmi javaslatok a kivitelezési tervek ismeretében a későbbiek folyamán még változhatnak.

A rendelkezésünkre álló információk alapján, a tervezett földmunkák valószínűsíthető jellegét figyelembe véve a beruházás mindkét nyomvonalváltozata („A3”+„B1” és „B1”) esetén szükségesnek tartunk további örökségvédelmi vizsgálatokat az ERD-II. fázisában.

Az alábbiakban nyomvonal-változatokként külön táblázatban összegezzük a további örökségvédelmi vizsgálatokat, valamint az érintett lelőhelyek megközelítőleges helyét, illetve további kutatásokra javasolt helyzetüket a nyomvonalakon:

„A3 + B1” nyomvonalváltozat

Lelőhely neve:	Nyilvántartási szám:	Helye és érintettsége:	További javaslat:
<i>Tompa – Tompai-örökföldek V.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tompai-főcsatorna</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Mezőgazdasági üzemtől D-re</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tompai-örökföldek II.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld VI.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld V.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Ördögárok IV., Tompa 31. lelőhely</i>	<i>83991</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>

<i>Tompa – Szabad-föld IV.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld III.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya IV.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya III.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya II.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld II.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>

„B1” nyomvonalváltozat

Lelőhely neve:	Nyilvántartási szám:	Helye és érintettsége:	További javaslat:
<i>Tompa – Elkerülő út, Tompa 4. lelőhely</i> <i>Tompa – Elkerülő út III., Tompa 6. lelőhely</i>	<i>35383</i> <i>35385</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tompai-örökföldek IV.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tompai-örökföldek III.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Mezőgazdasági üzemtől D-re</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tompai-örökföldek II.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld VI.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld V.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Ördögárok IV., Tompa 31. lelőhely</i>	<i>83991</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld IV.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld III.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya IV.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya III.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya II.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>50 m-es pufferzónán belül</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Tornai-tanya</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>
<i>Tompa – Szabad-föld II.</i>	<i>Új lelőhely</i>	<i>érintett</i>	<i>Geofizikai kutatás, Próbafeltárás</i>

Az időszakos vagy tartós (kukorica, napraforgó, gabona, erdő) fedettségből adódóan a terepbejárást nem lehetett mindenhol elvégezni a nyomvonalon, így még számítani lehet további, eddig ismeretlen lelőhelyek előkerülésére. A felszíni kutatás évszaktól adódó korlátozottsága miatt figyelembe kell venni, hogy az azonosított lelőhelyek feltehetően nagyobb kiterjedésűek, mint ahogy azt fel tudtuk mérni.

Ezek mellett jelentős kockázati tényezőt jelentenek a régészeti korú temetők, mivel ezeket felszíni vizsgálattal csak nehezen lehet azonosítani, viszont feltárásuk idő és költségigényes.

A geofizikai kutatás mértékétől függően próbafeltárással általában a lelőhely nyomvonal által érintett területének megközelítőleg 5-10 %-át érdemes vizsgálni, hogy eredménnyel szolgáljon.

Ezek mellett geofizikai felméréssel és próbafeltárással az ismert régészeti lelőhelyeken kívüli, terepbejárással nem kutatható, de régészeti szempontból kedvező területeket is vizsgáljuk.

Jelen beruházás esetében a *geofizikai vizsgálatok, valamint a próbafeltárássra javasolt terület nagyságát a végleges műszaki adatok ismeretében lehet majd meghatározni.*

A mezőgazdasági művelésű területek geofizikai mérések elvégzésére legalkalmasabb a növényzet maximum 10 cm magasságú időszak, melynek során a felszín egyenletes simaságú. A mérések elvégzését egyértelműen kizárja a 25 cm-nél magasabb vegetáció, a zöldkár lehetősége és a mélyszántottság.

A Korm. R. 39. § (2) bekezdése alapján próbafeltárásokra csak az akadályozó körülmények elhárulását követően kerülhet sor, régészeti munkavégzésre alkalmas állapotú területen, amelynek szempontjait a Korm. R. 34. § (3) bekezdése határozza meg. A feltárások megkezdése előtt a beruházónak el kell végeztetni a területen a fakitermelést, bozót- és egyéb növényzet irtását, az építési, bontási, vagy egyéb hulladék eltávolítását, a lőszer- és tűzszerészeti vizsgálatot és mentesítést, illetve az erről szóló minőségbiztosítási jegyzőkönyvet a feltárást végző intézménynek átadnia. Biztosítani kell a feltárandó terület megközelíthetőségét, ki kell jelölnie a közművezetéseket és köteles átadnia ezek leíró és térképes dokumentációját lehetőleg EOV-rendszerben készült állomány formájában.

A Korm. R. 36. § (2) bekezdés alapján a gépi és kézi földmunkát a régész irányítása mellett kell végezni, olyan *munkagép* (gumikerekes forgókotró, iszapoló vagy rézsűző kanállal) alkalmazásával, amely alkalmas a régészeti jelenségek jelentkezési szintjén a régészeti tükörfelület kialakítására.

A szükséges próbafeltárásokat a régészeti rétegsor aljáig kell elvégezni (Kötv. 21. § (2)).

3.3. A javasolt lelőhely-diagnosztikai vizsgálatok költségkalkulációja

Vizsgálat típusa	Nettó egységár	Terület/Hossz	Kalkulált nettó költség*
<i>Geofizikai kutatás</i>	40 Ft/m ²	nem ismert m ²	nem kalkulálható Ft
<i>Próbafeltárás</i>	2 520 Ft/m ² pozitív eredmény esetén; 1100 Ft/m ² negatív eredmény esetén	nem ismert m ²	nem kalkulálható Ft
<i>Feltérési projektterv összeállítása</i>	50 000 Ft	A tervezés jelenlegi szakaszában nem ismert km	nem kalkulálható Ft
Összesen	nem kalkulálható Ft		

*Kötv. 19. § (4) alapján, a Korm. R. 8. mellékletében meghatározott hatósági egységárak szerint

A végleges költségbecslést a kivitelezési adatok pontosítása, a beruházás végleges megtervezése után lehet elvégezni, a megbízói adatszolgáltatás alapján.

A Kötv. 23/F. (8) értelmében az Előzetes régészeti dokumentáció készítésének teljes költségei nem haladhatják meg a beruházás teljes bekerülési költségének 0,35%-át, kivéve, ha a Beruházó ennél magasabb összeg megfizetését vállalja.

Az előzetes régészeti dokumentáció készítésének költsége a terepen végzett régészeti szaktevékenység mellett tartalmazza a végleges leletbefogadás, de nem tartalmazza a próbafeltáráshoz szükséges gépi földmunka, továbbá a munka- és balesetvédelmi szabályok betartásához szükséges műszaki feltételek biztosításának költségét.

A Kötv. 23/F. § (4) bekezdés alapján a nagyberuházáshoz kapcsolódó régészeti feltárással összefüggő rendelkezések alkalmazásában – tekintet nélkül a nagyberuházás szakaszolására – a beruházás teljes bekerülési költsége a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 47-51. §-ában meghatározott tételek tervezett összege.

A beruházó nyilatkozata alapján, jelen projekt esetében a beruházás bruttó bekerülési költségének összege *nem* ismert.

3.4. A javasolt vizsgálatok elvégzésére jogosult intézmény megnevezése

Az Előzetes régészeti dokumentációhoz kapcsolódó próbafeltárások és geofizikai kutatás elvégzésére, a Kötv. 23/C. § (3) bekezdés és a Korm. R. 3. § (3) alapján a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ (regeszetiprojektiroda@hnm.hu) jogosult.

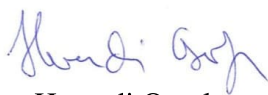
Szeged, 2024. július 25.

Sóskuti Kornél

régész, szakmai felelős

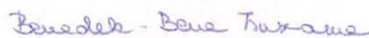
Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ

Herendi Orsolya

régész

**Magyar Nemzeti Múzeum
Közgyűjteményi Központ**

Benedek-Bene Zsuzsanna

régész

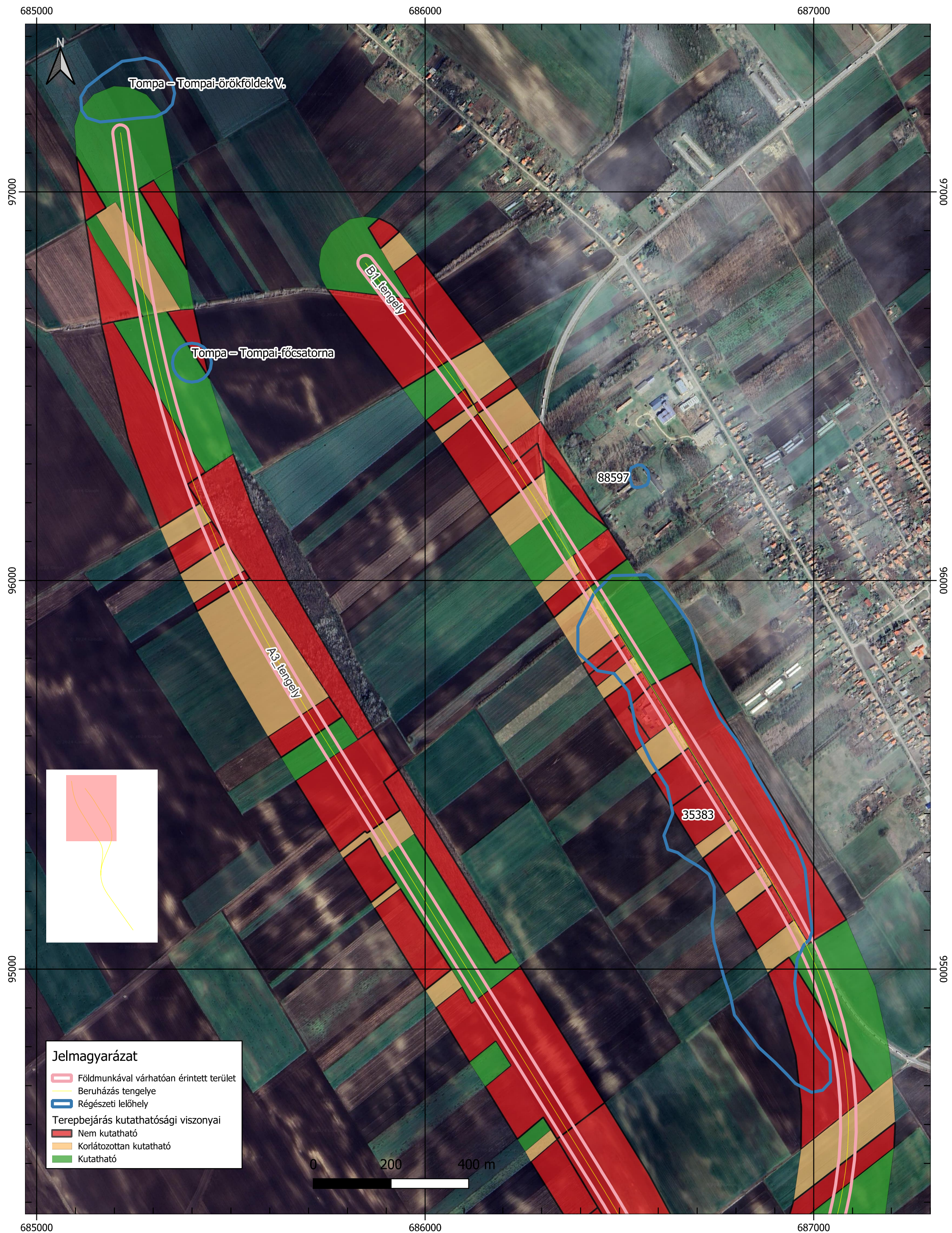
**Magyar Nemzeti Múzeum
Közgyűjteményi Központ**

Harkai István

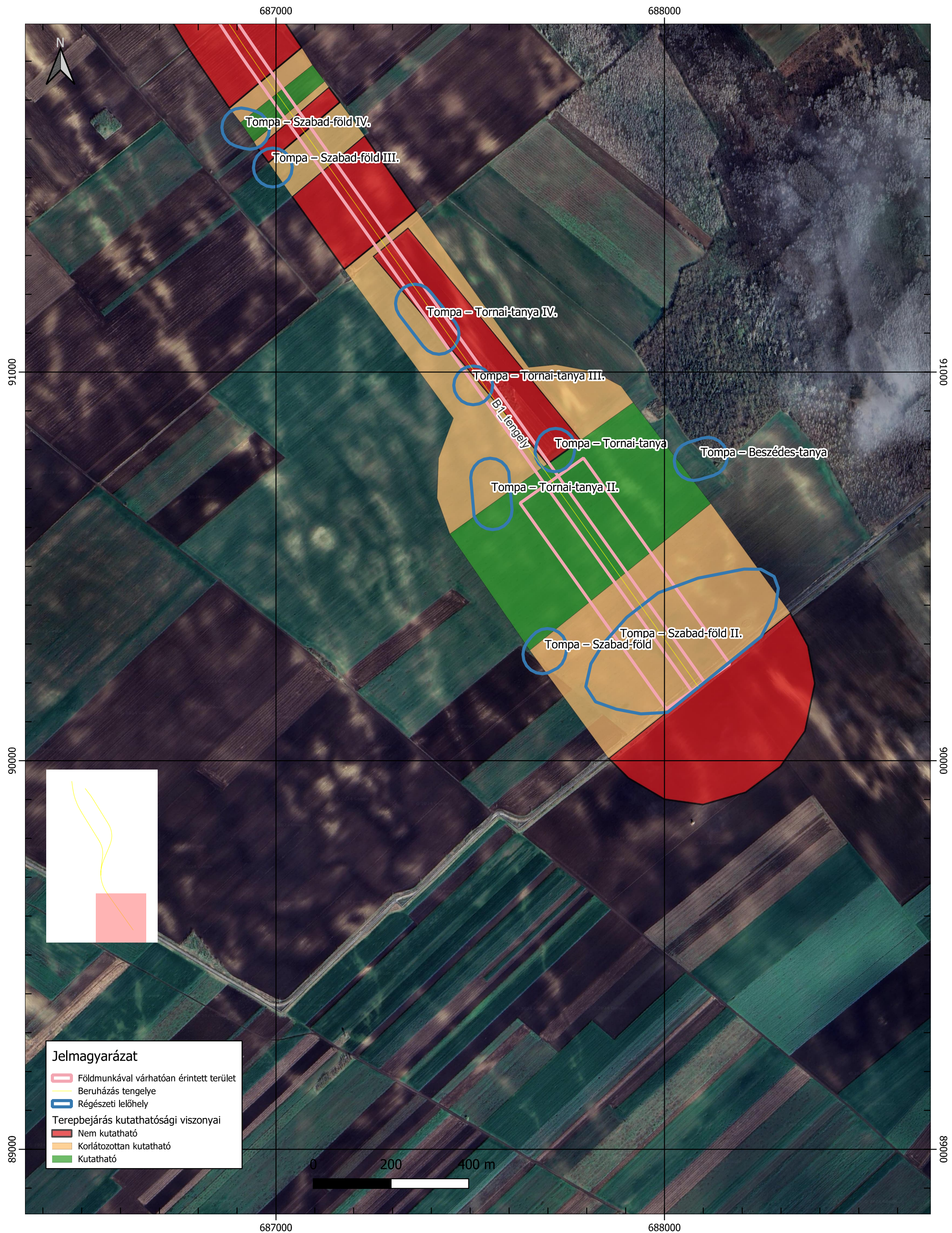
régész

Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz
tervezése tanulmány terv és környezetvédelmi engedély szinten
Előzetes régészeti dokumentáció
01. térképmelléklet
A régészeti adatgyűjtés és terepbejárás eredménye és a terepbejárás kutathatósági viszonyai

NEMZETI
RÉGÉSZETI
INTÉZET

M9 gyorsforgalmi út déli lekötéséhez kapcsolódóan tompai új, teherforgalmi határátkelőhely és kapcsolódó gyorsforgalmi úti szakasz tervezése tanulmány terv és környezetvédelmi engedély szinten
Előzetes régészeti dokumentáció
03. térképmelléklet

A régészeti adatgyűjtés és terepbejárás eredménye és a terepbejárás kutathatósági viszonyai